

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

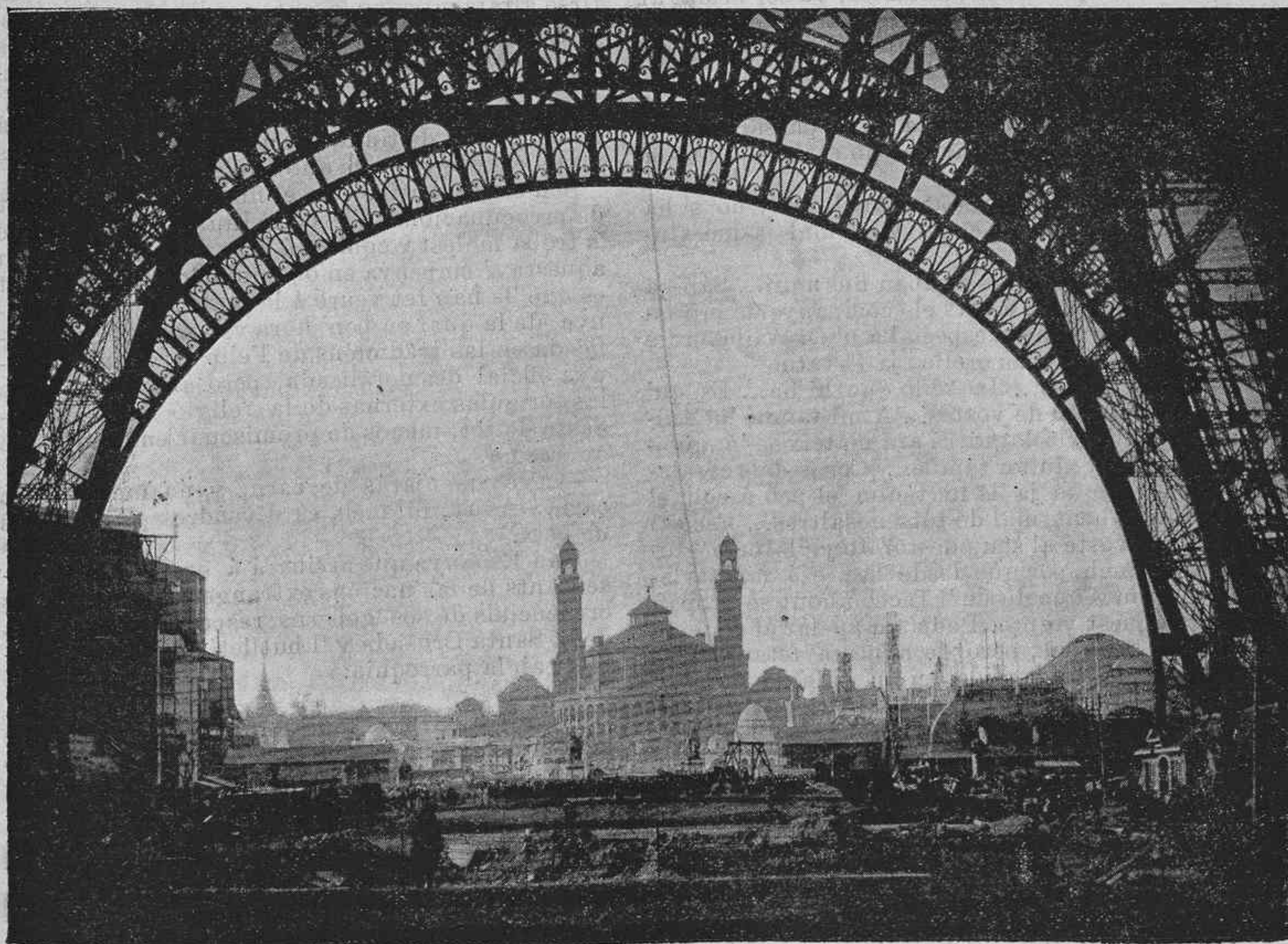
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba Puerto Rico, y Extranjer, 5

PANORAMAS DE LA EXPOSICIÓ DE PARÍS

El Trocadero, vist desde 'l peu de la Torre Eiffel.

CRONICA

Cuydado que l' *Orfeo catalá* canta bé! Cuydado que n' ha tingut de triufos!... Donchs cap com el que va alcansar dijous de la senmana passada en el Gran *Teatro del Liceo*. ¡Quín deliri! ¡Quín frenesí!... ¡Quín espatech de picaments de mans! ¡Quín voleyar de mocadors! ¡Quín rebombori de aclamacions entussias!...

Y no va alcansarlo cantant, no senyors, sino avants de que cap corista obrís la boca, ab sols presentarse al escenari, al apareixer la *Senyera*, la *Senyera* rescatada de las mans dels que dimars (mal dia) l' havían embargada junt ab els premis guanyats per l' *Orfeo*.

Y ¡cosa rara!... Els mateixos que havían efectuat l' embarch, tant com s' anava acostant l' hora del concert, van comensar á sentir certa inquietut dintre del cos y certa formigor en la pell, que no las tenían totas, y fins van fer certs passos perque la *Senyera*, embargada y tot, pogués lluhir en lo concert, pero en Millet va respondre: —No, senyors... de cap manera... O tot ó res.

—Donchs bueno, aquí va un ofici consignant que la *Senyera* queda desembargada. ¿Están contents?

—El públich del Liceo dirá si n' hem d' estar ó no.

Y 'l públich del Liceo va dir... ¡No ho vulguin saber lo que va dir el públich del Liceo.

Mentres el Gran Teatro bullía, una certa autoritat de Barcelona, que té l' encàrrech especial de posar á rotllo als catalanistas, va ser cridat al teléfono, desde Madrid, y entre ell y en Silvela va entaularse la següent conferencia:

—¿Qué dimontri passa á Barcelona?

—No hi ha novedat que jo sábiga.

—Miriho bé, que per forsa ha de passar alguna cosa gravíssima. ¿Vol dir que no están xiulant la Marxa real?

—No es possible: la Marxa real avuy no s' ha tocat ni 's tocará, y per lo tant mal poden xiularla.

—Donchs els xiulets arriban fins aquí... Sábiga que tant á mí com á tots els companys de ministeri y de una manera especial á n' en Villaverde, ens están xiulant las orellas ja fa rato.

—No parli mes... Ja sé lo que hi ha... Es qu' están dihent mal de vostés... A mí també 'm xiulan... Y 'l Sr. Altolaguirre ara mateix se 'm queixava de que li xiulan també... ¡Cosas dels catalanistas! Com que ja 'ls hi tením el peu á coll, s' esbravan dihent mal de tots nosaltres... Escolti ¿qué faría vosté al seu puesto? Jo ja 'ls perseguiría, pero tinch por que desde la presó malparlarían molt mes que desde 'l Liceo ahont se troban reunits aquest vespre. Podríam apelar al sistema de tallar llenguas, pero de aquesta feta Catalunya quedaria convertida en un país de muts, y tampoch guanyaríam gran cosa, perque quan no poguessen ab la llengua dirían mal de nosaltres per signos... Aixís, donchs, crech que lo millor es deixarlos estar, y si 'ns xiulan las orellas, pendre paciencia.

**

Ignoro si en Silvela aprobará ó no la táctica del encarregat que té aquí per perseguir y molestar als catalanistas. Deixarlos estar, es realment la fórmula de la millor política que pot emplearse. Sols que en aquest cas els Dávilas, els Villanue-

vas, els Romeros Robledos y tots els que en el Congrés ó en el Senat sufren atachs freqüents de catalanofobia, á cada dos per tres se li tiran á sobre com uns esperitats, cridant: —Es intolerable lo que passa á Barcelona... ¿qué fa aquest govern contra 'ls catalanistas?

De manera que á n' en Silvela y als seus companys, colocats entre l' espasa y la paret, á penas els queda espay pera portar la cullera á la boca. Menjan sí, pero ab molta pena y sempre amarats de aquella suor que produheix l' angunia.

**

Gran sort han tingut aquests días ab la visita dels marinos argentins, als quals han procurat obsequiar de la única manera que saben ferho: á copia de ápats.

No importa que Madrid no siga port de mar, sent com es la terra del gran arrós nacional. En la impossibilitat de ferhi arribar la fragata *Sarmiento*, hi sigueren cridats el comandant y alguns dels mes notables representants de la tripulació, obligantlos á donar una proba práctica de la seva gran forsa manducatoria y de la resistencia heróica del séu ventrell.

Perque las corrents de fraternitat entre dos pobles se preparan á la cuyna y s' espandeixen á la taula.

¿No 's tracta aquí de que la mare Espanya y la seva filla del Riu de la Plata, que va pendre estat á principis de aquest sigle, restableixin las relacions de familia que aconsellan la identitat de rassa y la forsa de la sanch? Donchs res millor que avivar la circulació de aqueixa sanch, per medi dels bons bossins remullats ab els millors mostos. Els argentins no podrán menos que sentirse altament complacuts per l' obsequiosa hospitalitat de la mare Espanya. Aixís á lo menos ho pensarian els que van parar la taula en obsequi d' ells.

Pero 'ls obsequiats pensarian tal volta de una manera molt distinta, precisament á causa dels mateixos obsequis de que han sigut objecte.

Son els argentins com el fill emancipat, exent de preocupacions, d' esperit lliure y ample, que 's troba molest y cohibit á casa de la gueta, quan aquesta s' empenya en obsequiarlo, perque lo cert es que 'ls han fet veure á la mateixa vella Espanya, de la qual en bon' hora van separarse, petrificada en las tradicions de Felip II; á una Espanya oficial desmoralizada, pero amiga de totas las fórmulas externas de la religió católica; capassa de tot, menos de promiscuar en els días de quaresma.

—Avuy menjarás de carn, y no mes que de carn... Avuy, fill meu, es divendres y menjarás de peix.

Una Espanya que arribará á exigir als representants de las nacions extrangeras, junt ab las credenciales de sos governs respectius, la butlla de la Santa Crusada y 'l butlletí de haver cumplert ab la parroquia.

**

Per altra part, se fan sempre grans bocadas de la idea de que no es sols la identitat de rassa lo que 'ns lliga ab els sud-americanos, sino també y principalment la circumstancia de parlar un mateix llenguatge: la llengua armoniosa de Cervantes y de Fra Lluís de Lleó. Y sens dúpte per demostrarlos la sinceritat ab que 'ls diuhen aixó de la llengua, els *menús* dels ápats, desde 'l de Palacio al del Ministeri de Marina se 'ls donan redactats en francés.

Y á pesar de dirlos qu' es necessari establir

fortas corrents comercials entre Espanya y aquelles Repúblicas, ab tot y ser la Península la primera nació productora de mam, la major part dels vins que se 'ls serveixen son estrangers.

De manera que 'ls argentíns al veure que la mare Espanya es una senyora tan *bigota* en materias relligiosas, tan poch sincera en las sevas demostracions, tan poch entenimentada en el foment dels séus interessos, se 'n haurán anat dihent, y si per cortesia s'han callat, pensant: —Bé está, vosté, senyora, á casa seva, y millor nosaltres á la nostra.

P. DEL O.

LA PERSECUCIÓ DELS INOCENTS

PERQUE NO 'LS VINGUI DE NOU

Suposo que ja n' haurán sentit parlar.

El govern, cuyt y aburrit d' aixó que passa á Catalunya, está decidit á *cortar por lo sano* y á fer tot lo que sigui necessari porque *aixó* s' acabi d' un cop.

Com ja 's pot comprendre, els seus propósits els guarda secrets y tancats ab pany y clau; pero nosaltres, que 'ns fiquém per tot arreu y estém enterats hasta del color de la conciencia dels ministres—es negra,—hem procurat averiguar els seus plans, y tením la satisfacció de poguer comunicarlos als nostres lectors, recomenántlos hi, com es natural, la mes absoluta reserva.

L' objectiu del govern es descatalanisar Catalunya. Tant *visca* y tant *cop de fals* ha acabat per empiparlo de debó, y, agotada la seva descendencia, pensa dirnos decididament:

—¡Prou! Ara veuréu cóm y de quína manera tallo 'l bacallá.

Lo primer que té intenció de fer es abolir la rata pinyada. L' escut barceloní tindrà també un animal damunt de la corona, pero será un pollastre, y encare aixelat.

El Saló de Cent quedarà suprimit. No 'n vol de saló de cents. Quan l' Ajuntament necessiti un local gran per alguna cosa, que se 'n vaji á la plassa de toros.

Als carreters se 'ls declararà benemérits de la patria. Aixó de que pera fer recular las bestias en

lloch de cridar: *¡Enrera!* com correspondria, diguin: *¡Atrás!*, ha eternit de tal modo al govern, que de totas passadas vol demostrarlos la seva gratitut.

El dialecte—entenguis bé—el dialecte catalá sóls podrá parlarse en el *seno* de la familia, y encare ab la porta ben tancada y procurantse, tots els que vulguin usarlo, un permís firmat pel governador, el recaudador, l' interventor, l' administrador, el contador y l' inspector á rahó de un duro cada firma.

Si fan bondat y no s' extralimitan, las societats corals serán toleradas, ab la condició precisa emperó de traduhir previament al castellá totas las cansons que cantin. Verbi gracia:

«Qué le daremos al niño de la madre, qué le daremos que le sepa bueno...»

O bé:

«Escarabajo bum bum ponle aceite, ponle aceite; escarabajo bum bum ponle aceite á la lámpara.»

No 's permeterá que las botigas y establiments s' anunciïn en catalá. Ni l' antigüetat dels noms ni las conveniencias mercantils serán tingudas en compte pera autorisar la mes minima transgressió de aquesta lley.

Del «Forn de Sant Jaume» se 'n haurá de dir *Tahona de Santiago*; de la «Font Trobada» la *Fuente Hallada*; de «Can

Cap de Creus,» *Casa Cabeza de Cruces*.

Ampliant aquesta idea y aplicantla als noms de molts carrers que pera la gent del Centro avuy resultan ininteligibles, ja 's té feta la versió castellana de la majoria dels que s' han de cambiar.

El carrer dels Ases se dirá de los *Asnos*.

El dels Aucells, de los *Pájaros*.

El de Perot lo lladre, *Perucho el ladrón*.

El de las Freixuras, de los *Bofes*.

Y per aquest tenor, tindréu els carrers de *Buendíós*, de la *Ceniza*, *Quemado-Grande* y *Quemado-Pequeño*, *Sacudesacos*, *Ardilla*, *Malcocinado*, *Zapaterito*, *Tres-camas* y *Chupar*, equivalents als actuals *Bondeu*, *Cendra*, *Cremat-Gran* y *Cremat-Xich*, *Espolsasachs*, *Esquirol*, *Malcuynat*, *Sabateret*, *Tres-Llitsy Xuclá*.

Als segadors se 'ls lligará curt, fentlos posar el peu á rotillo. El govern sab de sobra que la culpa

de tot aixó la tenen ells, y está resolt á tractarlos sense contemplacions.

En lloch de beure á galet y ab porró, els farà beure á morro y ab cañitas. La barretina no mes la podrán dur els días de Carnestoltas per fer riure al públich. Y en quan á segar, res de ferho ab la fals: ab estisoras ó millor ab navaja, qu' es mes castís.

Sobre las criaturas s' hi exercirà una vigilancia rigurosíssima. Els petits d' avuy han de ser els grans de demá, y tot lo que ab els nens ara 's fassi es treballar pel porvenir. Castellanisats ells, castellanisat tot.

Quan juguín, no podrán jugar á fet, sino á hecho, ni dir: «¿Quié juega á dar pinyols?» sino: ¿Quién juega á dar huesos? Ni cridar: «¡Bólit!» al veure passar á un capellá, sino: ¡Tala!

Per fi, quan un ciudadá tingui 'l capritxo de riures dels ministres, en compte de dilshi, com sol fer ara: Sou uns llonzas, els haurá de dir: —Sois unos chuletas.

Mica mes, mica menos coma envant, coma enrera, aquestas son las principals disposicions que, segons noticias que creyém de bon origen, pensa adoptar el govern á la major brevetat.

¿Darán el resultat que 'l centro s' proposa?

Es d' esperar que sí. El projecte de reformas no ha sigut combinat á la babalá ab quatre esgarrapadas, ni al confeccionarlo s' ha deixat de consultar á las numerosas personas entesas que á Madrid tenen el seu domicili.

Totas hi han donat la seva conformitat mes absoluta, admirant y aplaudint l' obra del govern.

—¡Tiren ustedes al derecho!— sembla que li han dit: —Eso será soplar y hacer botellas.

Lo que no se sab es quin día 's publicarà 'l decret ni quan comensará posarse en vigor.

¡A mí m' es igual.

Respectuós sempre ab las lleys y sapiguent, com sé, que aquesta existeix, encare que no s' hagi promulgat, comenso ja desde ara á cumplirla.

Y recordant l' article... no sé quants, que 's refereix á bromas dirigidas als ministres, tinch l' honor d' estrenarlo fentne una al principal d' ells:

—Señor Silvela, es usted un chuleta.

A. MARCH

ELS PROCEDIMENTS DEL «HERMANO»

—Aquest mano ja 'm mareja.

—Veyám si ara callará.

—¿Tampoch ne fa cas? Torném'hi.

—¿Tampoch? Potsé així 'n farà.

A CLAVÉ

(EN L' ANIVERSARI DE SA MORT)

Pensant que vas serne obrer, lluytant ab obstacles grans y sentint pels teus semblants un carinyo verdader;

ab afany, per cert, molt noble y admirable voluntat, vas treballá entussiasmat per ilustrá als fills del Poble.

Alguns necis (pochs per sort), ton anhel no comprenian, perque veure no sabian la grandesa del teu cor.

Mes la majoria inmensa de gent, ton geni alabava y 'ls teus coros celebrava com á bons fruyts de ta pensa.

Y al véure't pobre morir, ¡sent autor de richs tresors, cubrint ta tomba de flors ta gran obra va aplaudir.

Rendint al teu gran talent un petit y honrós tribut d' admiració y gratitut se 't va erigi un monument.

Y al cap de molts anys tothom honra, Clavé, ta memoria ensalsant la teva gloria y benehint lo teu nom.

FRANCISCO LLENAS.

LA PUJA DEL TABACO

Ara sí que veig que aún hay patria, Veremundo.

¡Cuán veritat es que als pobles, pera ferlos bellugar no hi ha com tocarlos la corda sensible!

Posa 'l govern un impost sobre 'l gas, y 'ls contribuyents, res: encenen tranquilament un cigarro, y ni més ni menos que si fossin bisbes, murmuran ab beatitut girant els ulls enlayre:—Fumém, fumém...

S' aumentan els drets de consums, y la mateixa cantarella:—Fumém, fumém...

Se crea una nova contribució sobre 'ls bitllets de ferrocarril y tranvia, y com si tal cosa.—Fumém, fumém.

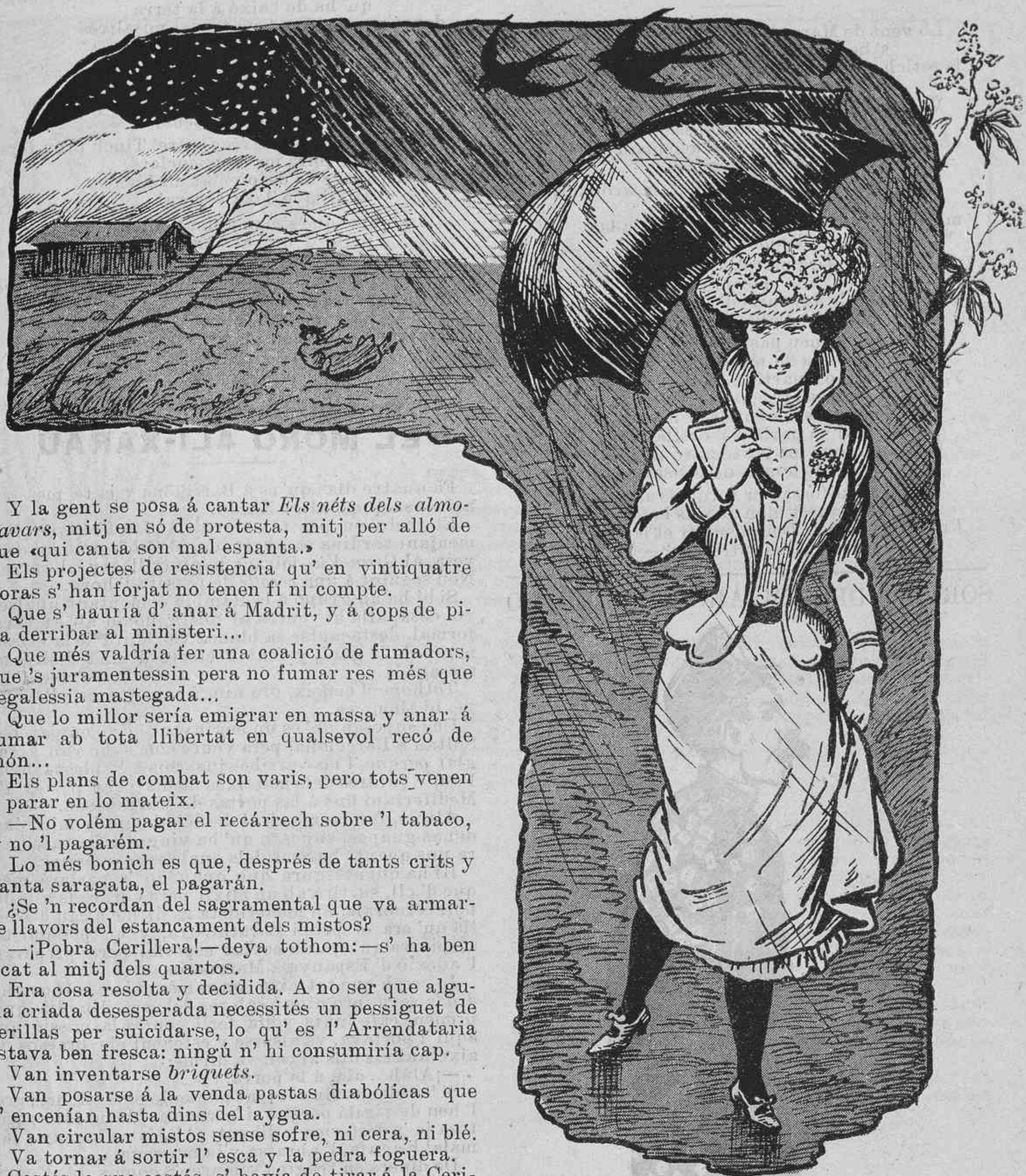
Pero arriba als oídos del públich que 'l tabaco anirá més car, y al moment ressona un crit d' unánime indignació.

¡Tocar els puros! ¡Invadir el sagrat de la pacatilla! ¡Atentar á la integritat de la picadura!

—¡Fins aquí hem arribat!—clama la multitut, interrompent per un instant el séu plácit *Fumém, fumém*:—ni Cristo va passar de la creu, ni nosaltres anirém més enllá en nostras concessions. ¡Qué 's perdi tot, pero que se salvi 'l tabaco! Nosaltres passarem sense votar, sense enrahonar, sense menjar, sense respirar, pero ¿sense fumar?

«¡Primer s' ensorri l' Espanya! Primer que mori tothom!»

ARRIBADA DE LA PRIMAVERA

Y la gent se posa á cantar *Els néts dels almo-gavars*, mitj en só de protesta, mitj per alló de que «qui canta son mal espanta.»

Els projectes de resistencia qu' en vintiquatre horas s' han forjat no tenen fi ni compte.

Que s' hauria d' anar á Madrid, y á cops de pipa derribar al ministeri...

Que més valdria fer una coalició de fumadors, que 's juramentessin pera no fumar res més que regalessia mastegada...

Que lo millor seria emigrar en massa y anar á fumar ab tota llibertat en qualsevol recó de món...

Els plans de combat son varis, pero tots venen á parar en lo mateix.

—No volém pagar el recárrech sobre 'l tabaco, y no 'l pagarém.

Lo més bonich es que, després de tants crits y tanta saragata, el pagarán.

¿Se 'n recordan del sacramental que va armar-se llavors del estancament dels mistos?

—¡Pobra Cerillera!—deya tothom:—s' ha ben ficat al mitj dels quartos.

Era cosa resolta y decidida. A no ser que alguna criada desesperada necessités un pessiguet de cerillas per suicidarse, lo qu' es l' Arrendataria estava ben fresca: ningú n' hi consumiria cap.

Van inventarse *briquets*.

Van posarse á la venda pastas diabólicas que s' encenían hasta dins del aygua.

Van circular mistos sense sofre, ni cera, ni blé.

Va tornar á sortir l' esca y la pedra foguera.

Costés lo que costés, s' havia de tirar á la Cerillera per portas y obligarla á anar á captar

—No li gastarém cap misto. ¡No, no y no!

Y al cap de quatre días, la gent corria d' aquí per allá barallantse per las capsas de deu céntims y per tot se sentían las mateixas preguntas:

—¿Que per casualitat tindria el 13 de la serie primera? ¿No sab ningú que li sobri un 69 de la serie segona?

Y ja no hi havia qui 's recordés del *briquet*, de la pasta infernal ni dels sagrats juraments llen-sats contra l' Arrendataria.

Sense necessitat de ser poeta, pot també desde ara pronosticarse: lo mateix passarà ab la creu-hada contra l' augment del tabaco.

Avuy tothom crida y amenassa. Demá s' entra-

Neus, plujas, fret, tramontana...
Aquesta dona 'ns encera.
—¿Ja ho sab bé de cert, senyora,
que vosté es la Primavera?

rá al estanch barbotejant encare una mica. Pas-sat demá s' haurá ja olvidat tot, y la gent, ab la mateixa tranquilat que avuy, encendrà 'l puret de deu céntims, que n' hi haurá costat dotze y mitj, y continuarà dihent clavant els ulls al sostre:

—¡Fumém, fumém!

MATÍAS BONAFÉ.

MARS

Lo vent de Mars ab las darreras boyras
s' ha endut totas mas penas;
ja estich apunt pera gosarte... vïna,
hermosa Primavera!

Vïna y consòlam ab tos cels puríssims,
ab tas verdors immensas,
ab l' essencia de flors que t' acompanya,
ab tas cansons alegres!...

Aixís... oh quin bell somni!... Acaronantme
la dolsa aymada meva
me diu qu' en sas entranyas fecundadas
lo fruyt d' amor hi pesa.

Me diu que serà mare!... Y jo l' abrosso
pres d' una emoció intensa,
y 'ls meus ulls agrahits d' amor li parlan,
y 'ls meus llabis la besan.

Sento que 'l meu passat plé d' amargura
s' esborra de ma pensa
y, oblidant mos martiris, com frueixo
d' aquest present alegre!...

Pero de sopte s' ha entristit ma esposa
y així 'm parla á l' orella:
—De l' amor que 'ns portém, re 'ns fa á nosaltres
lo que 'ls homes ne pensan.

Tením prou forsa per torná 'ls agravis
á n' aquest mon que 'ns befa!...
Pró 'l nostre fill? Deurá sufrir el pobre
com sos pares sofreixen?—

SORTINT DEL EMBARCH DEL ORFEÓ

—¿Volst'hi chugar que [me han] pegado un sello á l' es-
quena?

Quin despertar, Senyor!... Y es ben cert: l' àngel
qu' ha de baixá á la terra
deurá vessar com hem vessat nosaltres
llágrimas de tristesa.

L' injusticia dels homes no perdona
ni á la santa ignocencia!...
Quin despertar Senyor!... Quánta esperansa
y, de cop, quánta pena!...

Mes no 'm vull deixá abatre! Tinch prou forsa
y es pura ma consciencia:
Jo ensenyaré de despreciar els homes
al fill que 'l cor espera!

Jo li diré que s' han aymat sos pares
y que d' un bés va neixer...
que no es fruyt bort de l' egoisme estúpit
com molts que l' escarneixen!

En tant... fora aquest núvol! Y altra volta
ab la pensa serena
esperaré que á consolarme vinga
l' hermosa Primavera...

ANGEL MONTANYA.

EL MORO ALI-XARAU

Fa quatre días qu' es á Barcelona y ja te mes co-
neixensa que l' altre Xarau.

El trobareu per tot arreu. A *La Tranquilidad*
menjant sardina escabetxada, al *Colón* prenent cer-
vesa, al *Gran-Via* mirant pantorrillas y al carrer
Nou seguint á una *cocotte* de pesseta l' hora.

Si hi ha un grupo á la Rambla comentant qualse-
vol cosa, allá hi veureu al nostr' home ab sa cara
formal, destacantse sa blanca vestidura de la massa
negra de la gent, y fent l' efecte d' una disfressa
ressagada.

Tothom el coneix, pro ningú sab qui es, d' hont
vé, ni ahont va.

Uns suposan qu' es un enginyer moro enviat pel
Sultán á Barcelona, pera veure com s' ho van arre-
glar perque 'l mar arribés just fins á la plassa de la
Pau, y váldres dels mateixos medis pera portar el
Mediterrani fins á las portas de Marrakesch.

Altres, fundantse ab el desfici ab que 's mira las
donas guapas, suposan qu' ha vingut á fer saca pe-
ra uns quants harems dels quals es *fournisseur*.

Hi ha qui assegura que quan no 's parlará mes
que d' ell, surtirá ab un elixir pera curar els ulls de
poll cerebrals; un modernista va dirme á cau d' ore-
lla qu' era el propi Zarathustra, y un pessimista
sospitava qu' era un enviat especial pera preparar
l' anexió d' Espanya á Marruecos.

Jo crech que tot aixó son camándulas: tothom hi
diu la seva, pro ningú sab res del cert. Un día que
prenent café junts volia ferli contar la missió qu'
aquí 'l portava, va alsarse y estenent els brassos y
aixecant els ulls al cel, va dirme:

—¡Aláh... ala, á la porra.

Si 'l voleu tenir content porteulo entre donas, pró
l' heu de vigilá perque si 'n veu una de massa apetit-
tosa ja 's desferma y dihent: ¡Alí, jama la maja, já-
mala! l' agafa, l' abraça y la mossega.

De diners en tragina sempre. 'S coneix que l' ofici
que té li dona, perque graneja molt. No fa molts
días va entrar á un estanch, va comprá quatre ciga-
rros de deu céntims y trayentse una cartera plena
de bitllets de banch, va cambiar... una mirada d'
inteligencia ab l' estanquer.

A mí se m' ha fet molt simpátich, pró tinch por
que 'l *roce* ab els barcelonins me 'l tirarà á perdre,
perque noto que ja 's despinta. Ha comensat per po-
sarse sabatas de xarol y sé que vol comprarse un
barret de palla.

La conquesta ó reconquesta d' aquest moro 'm
sembla que no durará tants cents anys com va cos-
tar de treure'ns de sobre á sos antecessors.

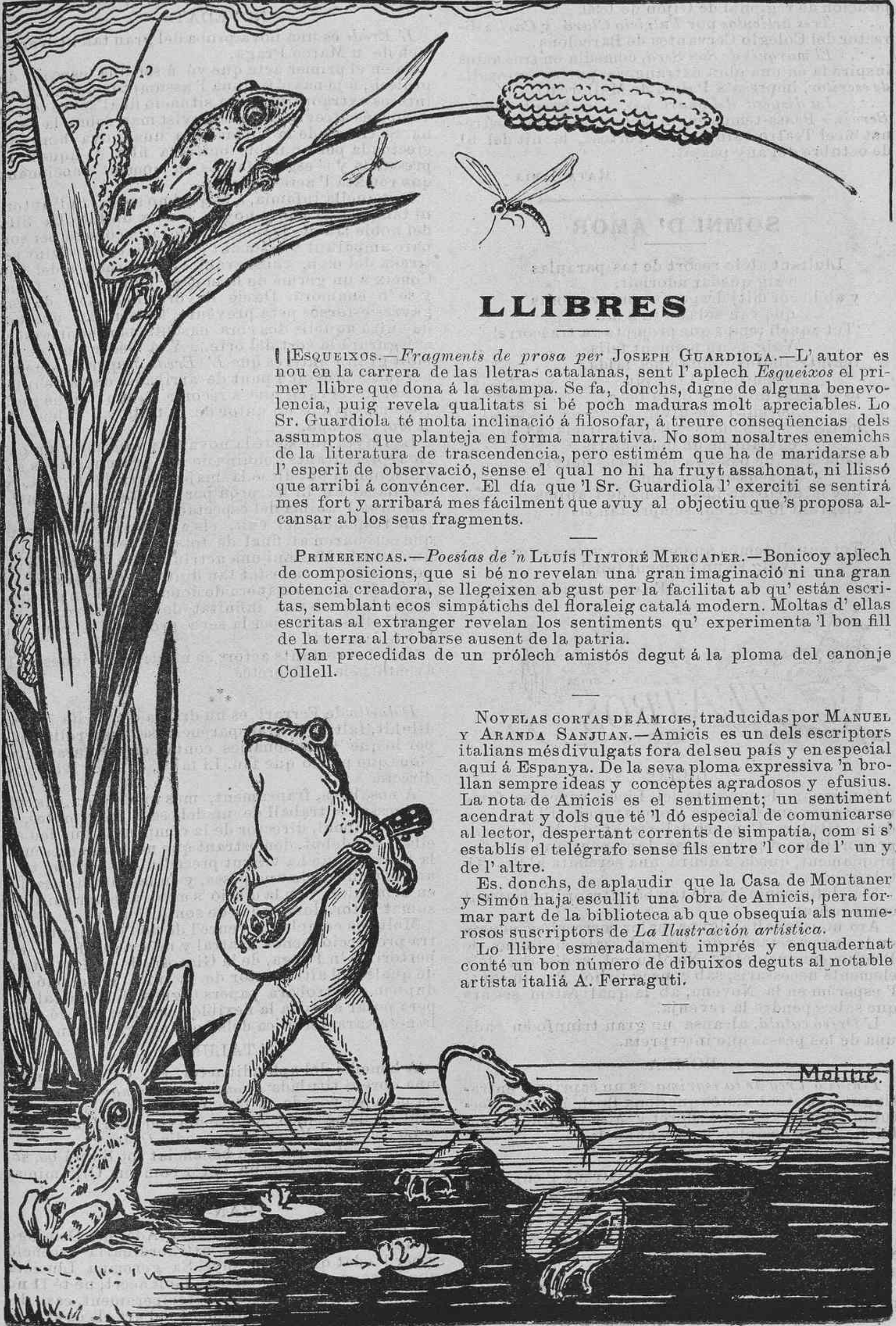
He notat sobre tot un síntoma desconsolador, que
'm fa sospitar que tenim moro per poch temps.

Ho diré, pró els prego reserva.

¡Ali-Xarau! ja menja tocino!

JEPH DE JESPU.

PASSIÓNS HUMIDAS

LLIBRES

ESQUEIXOS.—*Fragments de prosa per JOSEPH GUARDIOLA.*—L'autor es nou en la carrera de las lletres catalanas, sent l'aplech *Esqueixos* el primer llibre que dona á la estampa. Se fa, donchs, digne de alguna benevolencia, puig revela qualitats si bé poch maduras molt apreciades. Lo Sr. Guardiola té molta inclinació á filosofar, á treure conseqüencies dels assumptos que planteja en forma narrativa. No som nosaltres enemichs de la literatura de trascendencia, pero estimém que ha de maridarse ab l'esperit de observació, sense el qual no hi ha fruyt assahonat, ni llió que arribi á convencer. El dia que 'l Sr. Guardiola l'exerciti se sentirá mes fort y arribará mes fácilmente que avuy al objectiu que 's proposa alcançar ab los seus fragments.

PRIMERENCAS.—*Poesias de 'n LLUÍS TINTORÉ MERCADER.*—Bonicoy aplech de composicions, que si bé no revelan una gran imaginació ni una gran potencia creadora, se llegeixen ab gust per la facilitat ab qu' están escrites, semblant ecos simpáticos del floraleig catalá modern. Moltes d' ellas escrites al extranger revelan los sentiments qu' experimenta 'l bon fill de la terra al trobarse ausent de la patria.

Van precedidas de un prólech amistós degut á la ploma del canonge Collell.

NOVELAS CORTAS DE AMICIS, traducidas por MANUEL Y ARANDA SANJUAN.—Amicis es un dels escriptors italians més divulgats fora del seu país y en especial aquí á Espanya. De la seva ploma expressiva 'n brollan sempre ideas y conceptes agradosos y efusius. La nota de Amicis es el sentiment; un sentiment acendrat y dols que té 'l dó especial de comunicarse al lector, despertant corrents de simpatia, com si s'establís el telégrafo sense fils entre 'l cor de l' un y de l' altre.

Es, donchs, de aplaudir que la Casa de Montaner y Simón haja escullit una obra de Amicis, pera formar part de la biblioteca ab que obsequia als numerosos suscriptors de *La Ilustración artística*.

Lo llibre esmeradament imprés y enquadernat conté un bon número de dibuixos deguts al notable artista italiá A. Ferraguti.

Serenata.

M. Ferraguti.

Altres llibres rebuts:

Romances moriscos de Francisco González Prieto, col·lecció premiada con menció honorífica en la Exposició de regional de Gijón de 1899.

... *Tres artículos* por Patricio Clará y Carles director del Colegio Cervantes de Barcelona.

... *El marqués de Son Será*, comedia en tres actes inspirada en una obra estrangera por un aprendiz de escritor, impresa á Palma de Mallorca.

... *La dispesa del quart pis*, per Joseph Maria Bernis.—Passa-temps en un acte y en prosa estrenat en el Teatro-balneari de Tortosa, la nit del 31 de octubre del any passat.

RATA SABIA

SOMNI D' AMOR

Lluitant ab lo recort de tas paraulas
vaig quedar adormit,
y ab lo cor mitj despert somniava cosas
que van sols de tú á mí.
¡Tot aquell temps que prompte va trascorre!
Vaig sé un moment felis
teninte ab ilusió sobre ma falda,
y sentint del teu pit
lo bategar intens, y de ta boca
bevent l' alé diví;
mentres tú els meus cabells acariciavas
enviantme un dols somris
cada cop que passava pels meus nervis
la sensació sublim...
que m' arribava fins al fons de l' ánima
alegrant lo meu cor sempre tan trist.

—
¡Tot aquell temps que prompte va trascorre!
¡Vaig sé un moment felis!

FRANCESCH COMAS.

LICEO:

Continuan els concerts del Liceo, veyentse favorecuts per una immensa concurrència. El que podríam titular «Concert del rescat de la *Senyera*» proporcioná un plé á vessar, de manera que l' *Orfeo*, propiament, queda á deure una serenata al Sr. Altolaguirre.

El del diumenje 's veje també extraordinariament concorregut.

Ara no més falta alguna major correcció y *entrain* en la interpretació de las colossals sinfonias de Beethoven: quan el Sr. Nicolau vol y disposa dels elements necessaris, sab conseguirho. Per lo tant, l' esperém en la Novena, ab la qual estém segurs que sabrá pendre la revenja.

L' *Orfeo catalá*, alcanza un gran triunfo en cada una de las pessas que interpreta.

ROMEA

Pinini ó l' rey de la esgrima es un capritxo entretingut y bastant xistós que dona lloch á que s' efectuhin alguns assalts á floret y á sabre que 'l públich veu ab complacencia y aplaudeix.

A benefici del Sr. Capdevila s' estrená l' enginyós monólech de 'n Pepet del Carril titulat: *D' estudi*.

Per aquesta nit está anunciada la primera representació de l' obra: «*Els amichs portan fatichs*», un acte del Sr. Ayné Rabell.

Y pels primers dias del vinent Abril el tant esperat drama de 'n Guimerá «*La filla del mar*» que des-

prés de haverse passejat tan temps per América en companyia de la Guerrero, ja era hora de que vinqués á la seva patria á fernos una visita.

NOVEDATS

L' *Erede* es una nova proba del gran talent dramátich de 'n Marco Praga.

Ja en el primer acte que vé á ser una especie de prólech, á penas s' insinua l' assumpto, desperta un interes extraordinari. La situació final sobre tot, es de lo més atrevit que havém vist may sobre la escena. Se tracta de la violació de una noya honrada efectuada per un noble ociós: la filla d' aquest la presencia y s' esgarrifa. Es un moment emocionant que remata l' acte-prólech.

De aquella infamia, á la qual no sobreviu l' autor, ni tampoch la pobra noya, 'n naix un fill. La filla del noble tracta de remediari la falta comesa per son pare amparant y estimant á la criatura, vivint retirada del mon, consagrantse á la práctica del bé. Coneix á un germá de la morta, enginyer de fama y se 'n enamora. Desde llavors no s' han de fer gayres esforços pera preveure 'l desenllás: una boda unirá aquells dos cors nascuts per estimarse y assegurarà la sort del orfe... Y á pesar de tot es molt gran l' interes que L' *Erede* desperta, que no perque 's preveji 'l punt de arribada, deixa de interessarnos el camí que 's recorra quan qui 'ns guía y acompanya es un autor de la talla y 'l talent de 'n Marco Praga.

La lluyta que sosté la noya ab un germá y un oncle representants genuins de las preocupacions socials, ompla pot dirse la majort part de l' obra, y ab ella sola n' hi ha prou per mantenir en tensió continua l' ánima del espectador.

Be responen del éxit, els aplausos entussiasas que coronaren al final de tots els actes. Es veritat que sent la Mariani una actriu tan extraordinaria, potser may havia estat tan dintre del paper com en L' *Erede*. ¡Quina manera de donar vida á un paper y de brodarlo ab una infinitat de detalls exquisits, maravellosos, tan per la seva prodigalitat com per la seva justesa!

Tots los restants actors se mostraren dignes de l' aventajada intérprete.

Il *duello* de Ferrari es un drama de tarifa vella, diluhit, faltat de transparencia: se desarrolla més per lo que 'ls personatjes contan en profusas relaciones que per lo que fan. Li falta, donchs, l' emoció directe.

A nosaltres, francament, més que l' obra, 'ns va interessar el treball de un dels seus intérpretes, el Sr. Pietriboni, director de la companyia que feu ab ella 'l seu debut, demostrant que no es innerescuda la fama de que ha vingut precedit. Va fer un tipo antipátich tot de una pessa, y en la caracterisació, en la mímica, y en la dicció 's mostrá sempre un consumat actor, dominador de son difícil art.

Molt ens complaurá veure'l de nou en alguna altra producció menos teatral y més viva. En el repertori de 'n Praga, de 'n Giacosa, de 'n Rovetta ó de qualsevol altre autor de la nova generació no duptém que trobará papers dignes del seu talent, pera posar á proba la flexible ductilitat que vé á ser la nota característica dels bons actors italians.

CATALUNYA

A benefici del aplaudit actor Sr. Gil, s' estrená una obreta titulada *Bromitas de Carnaval*, molt bona pera ser posada en funcions de benefici, pero no tant els demés dias. Aceptemla com una *brometa*.

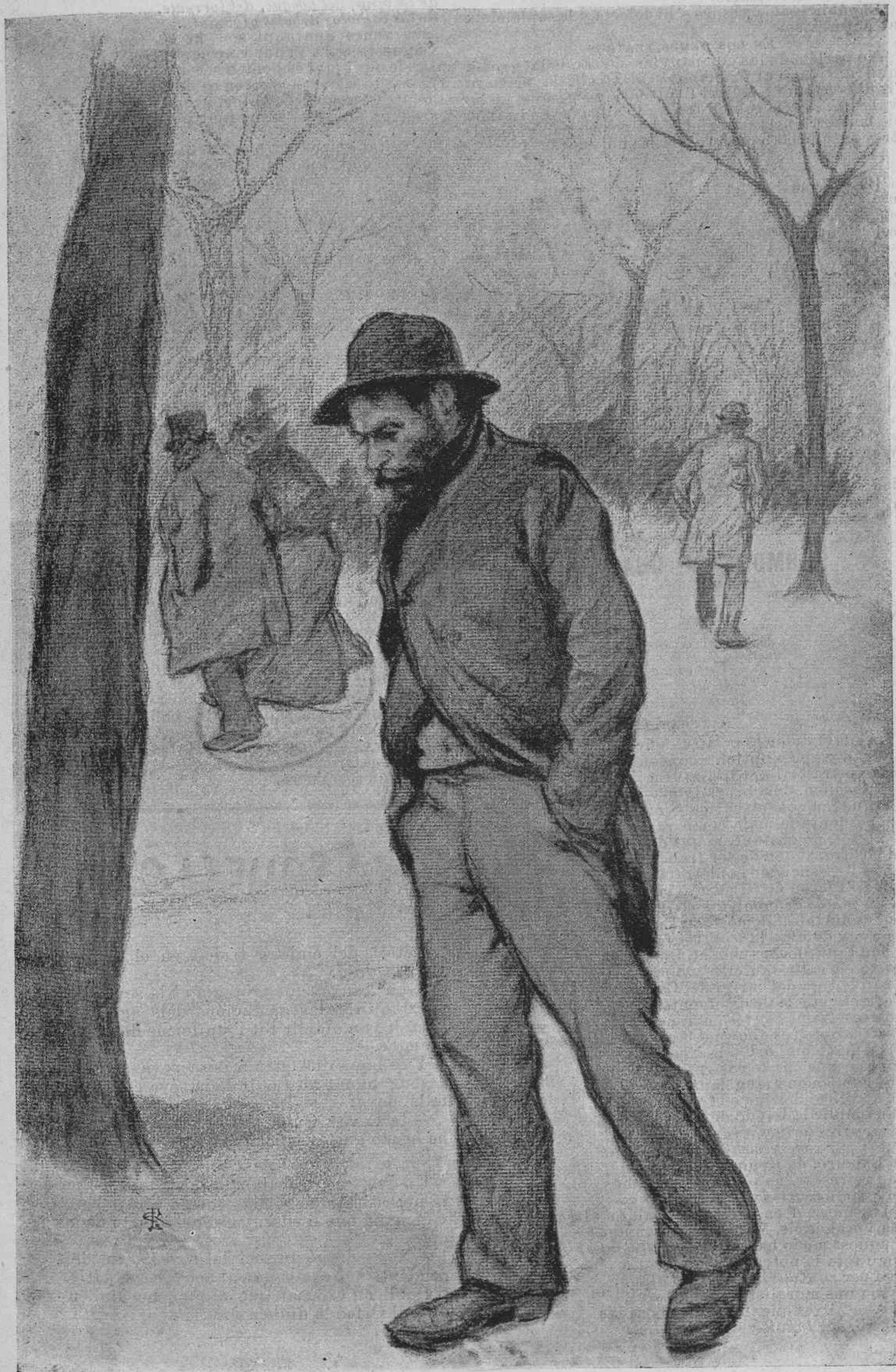
Lo mateix cal dir de la parodia *Otelo*.

¡Tant cert es que á un beneficiat tot li está bé, sobre tot tractantse de un actor com en Gil, mimat del públich!

GRAN-VIA

Verdaderament la concertista Adelina Domingo es una notabilitat, per sa extraordinaria excenció y per l' edat que té, 13 anys. Sa germana Llucietta que l' acompanya al piano ab molt acert, ne té 11 no més. Las dos son artistas de temperament, casi diriam de naixensa: el sentiment del art els es expon-

UN QUE HA ERRAT ELS COMPTES (per J. LLUIS PELLICER.)

—¡Quin bunyol!... Ja m' havia empenyat la capa, y, tè, ara torna á fer fret.

tani, com ho son las moltas facultats de que disposan per exteriorisar-lo.

El públich cada vespre s'hi delecta y las aplaudeix ab entussiasme.

EN LOS DEMÉS TEATROS

No parlém de las companyias de sarsuela grossa que funcionan al *Principal* y al *Tivoli*, la primera 'ls días festius y á diari l' última, no perque no ho valguin, sino perque l' una y l' altra 's nudreixen de las obras més conegudas del repertori, y nosaltres busquém ab preferencia las novedats.

El Dilluns 2 de abril s' efectúa 'l benefici del senyor Muns, representant de l' empresa del *Teatro del Circo Barcelonés*. El beneficiat pendrà part en la representació del drama *La Dida*, avants del qual se posará l' obra d' espectacle *Los naufragos del mar glacial* y 'l ball de género francès *La bella napolitana*.

CONCERT-VIDIELLA

L' eminent pianista no s' olvida dels seus amichs y admiradors, y tan sols siga una vegada al any se presenta á exercir la seva soberania en el piano.

Lo concert-Vidiella tindrà efecte demá dissapte en el Teatro Principal, ab arreglo á un programa escullidíssim, al qual donan caràcter é importancia els noms de Gluck-Brahams, Schubert, Beethoven, Chopin, Pederóvski, Grieg, Rubinstein, Wagner-Tansig, Wagner-Liszt y Liszt.

Algunes de las pessas que 'l componen serán tocadas á Barcelona per primera volta.

N. N. N.

SERMONS DE QUARESMA

V

EL SENTIT FILOSÓFICH

—Us manca l' ignocencia del desig sentimentals ipócritas.

Ignocent es el voler fecundador...

AIXI PARLÁ ZARATHUSTRA.

—Sols el dolor es positiu—afirma el gran y apocalíptich Shopenhauer; y la vostra brillant literatura:—Filosofém, donchs, el dolor—exclama. Perque feu com els micos. Sí; (y els micos em perdonin la mala comparansa.) Y ab tot, no obstant, lo que diheu es *bola*; lo positiu, si heu de ser franchs, per valtres, no es l' essencia de la filosofia de cap Platón de Grecia; es la sustancia d' un *platón* de monjetas ab lloillo, qu' es del *talent* demostració palpable. Ja avuy domina la *tendencia* artística y son tant filosops com en Delmases hasta els salta-taulells (y no senyalo á cap botiga del carrer del Carme.) Vostres versots de disolvents ideas, vostres dramas de *tesis* arrencadas, vostres quadros que semblan tots anuncis d' un manicomi ó d' una Neotafia, vostres músichs de rostres cadavèrichs que componen arreu dansas macábriques ab sorollets de zinc de fer sarcófegs, van omplir la buydó de vostras ànimas d' *espectres tortuosos i invisibles* que 'l *pur coneixement* us falsejavan. D' Epicuro, de Kempis, de Confuci vau refrescar las oxidadas máximas, ab quatre teorías d' en Lombroso, del Spencer, d' en Nietzsche y d' algún altre. Els Veraherens, Maetzus y Unamunos d' aquest modo han anat *crystal·lisantse*, quan tota la potent filosofia com per en Kant ha reverdit ufana. Y sou uns moralistas embustersos; que vosaltres que feu tantas bocadas del Yo, del *Infnit* y del *altruhisme*

olvideu *la cancion de las montañas, de la viña, del bosque, del torrente, de los copudos árboles gigantes...*

sens veure que aquí sols hi ha font de Vida y aquesta es la Vritat y no cap altre. Desde aquí ¡qu' es bonich ser *tolstoista* planyentse dels *mujiks* en sa desgracia, mentre 'l gran redemptor, prop las *estepas*, s' ocupa plantant cols y fent sabatas!

La vritates, per xo, que 'ls climatèrichs acabareu al fi per conquistarme Poguer sé un *Fanalón*... ó un lhumanera! ó bé un Pascal! Oh, no *cal pas* parlarne! També jo m' entussiasmo ab la Reforma de qualsevol *Lutero*... de la Rambla. Y al últim em faré *patibulari*; ó de la Legia Fénix d' Igualada, congregant de la Sang; ó de la colla de Sant Mús ó dels Apats ó bé frare del projectat convent de *Renanistas* que volen aixecá á la Rabassada

Perque estich convenut qu' es una *vinya* combregá ab vostras hostias consagradas y perque us crech felissos ab la vostra original filosofia elástica, que procureu qu' us vingui sempre á mida del raquíptich esprit de que feu gala, segóns las vostras *percepcions llumoses* y segóns els aixamples de la màniga.

FRA NOI.

AVIS

S' ha posat en circulació la 4.ª y última emisió del sello de LA ESQUELLA, color blau.

Com ja ferem públich, aquest sello no 's ven. Els lectors que desitjin possehirlo poden passar á recullir-lo en nostra Administració (Rambla del Mitj, 20, *Libreria Espanyola*,) ahont, mitjansant la presentació d' aquest número de LA ESQUELLA, els sera entregat gratuitamente.

Així mateix s' entregaran á qui 'ls solliciti en igual forma, sellos de las emisions 1.ª, 2.ª y 3.ª (color morat, vermell, vert.)

NOTA.—Aquest cupó s' us entregará als tres anteriorment publicats cada un als *suys* días de l' aparició d' aquest número.

Detalls del embarg tratat en el domicili del *Orfeo catalá*.

A un Xanxas que protegía ab la seva presencia d' estaquirot las operaciones dels agents executius, li van omplir tot l' uniforme de sellos catalanistas.

Y es fama que quan á casa seva se 'ls anava desengaxant ab ausili de la seva estimada costella, deya:

—Ja lo ves, Quimeta: yo sin decirles res, les he hecho gastar mucha saliva.

Un dels agents de la administració, tingué certa necessitat de aquellas que no poden delegarse, y demaná que li ensenyessin el quarto de las pomas.

—Noy—digué un soci del *Orfeo* á un dels dependents:—Acompaña al Senyor á Madrit.

Del lloch excusat que alguns ne diuhen *Jardin*, al *Orfeo* 'n diuhen *Madrit*.

EL QUE VA FER TORNAR LA SENYERA

—¡Aleluya, coristas! ¡Aquí la teniu! Ja podeu cantar tranquilament, (y ja 'l Liceo, quina junta, presideixo, no corra perill d' escrotonarse.)

Al Liceo la nit del dijous:

—Podían haverli embargat un' altra cosa—deya un liceista poch fort en catalanisme—pero embargarli la senyora... Francament aixó no 's veu en cap mes país del mon.

—¿A qui li han embargat la senyora?—li preguntava un séu amich.

—Pero, á n' en Millet.

—Pero si en Millet es solter...

—Ayay no diu un paper dels corredors que li tornan la senyora després de haverli embargada.

—No la senyora: la senyera.

—Ara veji: jo 'm creya que venia á ser lo mateix?

Un botiguer:

—Tant que costa desembargar qualsevol cosa que t' embarguin, y á n' ells, té, en un santiamén els ho han arreglat tot.

Resposta de un bombero:

—Veurá, no corri, quan se cala foch!...

En el *menú* del ápat ab que 'ls marinos argentíns del *Presidente Sarmiento* van correspondre als obsequis que havían rebut á Barcelona, hi figuraven plats de carn y de peix.

¡Bonica llissó donada als que més que realisar una demostració de confraternitat internacional, no sembla sino que vajan proposarse fer gala de una ridícula moixagateria!

Els argentíns *barrejan*... Lo que sembla bastant difícil es que 'ls que portan el pòndol d' Espanya baix la inspiració directa dels jesuítas, pujan may arribar á *barrejarse* ab ells, ni ab cap de las lliures Repúblicas de l' América del Sud.

Las quals, jutjant de las grans cosas per las

petitas, dirán:—Tant mateix varem fer bé en separarnos de aquella casa!

Un altre síntoma de la reacció tartufesca, que tant se vé fomentant en els temps actuals.

Ja hi ha á Madrid qui s' ha presentat á la empresa del Teatro de la Comedia, demanant que quan hi vaja la Mariani á treballar, se designi un día á la senmana que podrà denominarse «*martes blanco ó sábado blanco*», en el qual se representin obras que pujan anar á veure las fillas de familia.

Aquellas fillas mateixas que no 's tornan rojas, quan un Lluís qualsevol las camela á cau d' orella.

**

Crech que la Mariani hauria de negarse resoltament á una pretensió tan estúpida y fins á cert punt tan depressiva per ella.

Perque si accepta el criteri de aquests Pares escrupuls, taxativament haurá de admetre qu' en els demás días de la senmana que no sigan blancs, se constituheix en agent y propagadora de la immoralitat.

Y per aixó no ha de passarhi una senyora y molt menos una artista dels mérits extraordinaris y de las bellíssimas condicions personals de la Mariani.

Ja s' ha publicat la tarifa nova dels preus del tabaco, y creguin que dona gust, no sols perque 's pujan totas las *labors* (y 'n diuen *labors*!) sino perque 'ls preus que s' estableixen se computan per céntims escadussers y fins en algunas classes per mitjos céntims.

Per exemple: 'ls *puros* (ó *impuros*) de deu, que 'n costarán dotze y mitj.

PARÍS Y L' EXPOSICIÓ UNIVERSAL

Vegi cóm s' ho farà 'l comprador per' abonar aquest mitj céntim. ¿Y cóm l' estanquer, si aquell ne dona 13 pera tornar el mitj que sobra?

**

Un consumidor de aquesta classe de cigarros, m' ho deya l' altre día:

—Mentres el govern no encunyi monedas de mitj céntim, lo que jo faré serà donar tretze céntims al estanquer, y després li tornaré la burilla y que m' aboni un céntim. Y en cas de que l' estanquer valga liquidar la compra per endavant n' hi pagaré 12 y que dongui mitja dotzena de pipadas.

**

En fi, de broma podrém ferne molta.

Pero 'm sembla que la millor de totes seria constituhir una lliga formidable d' enemichs del tabaco car y dolent.

Deixar als estanchs solitaris ab la séva mercancía; no entrarhi per res; no fumar, y escupir no més.

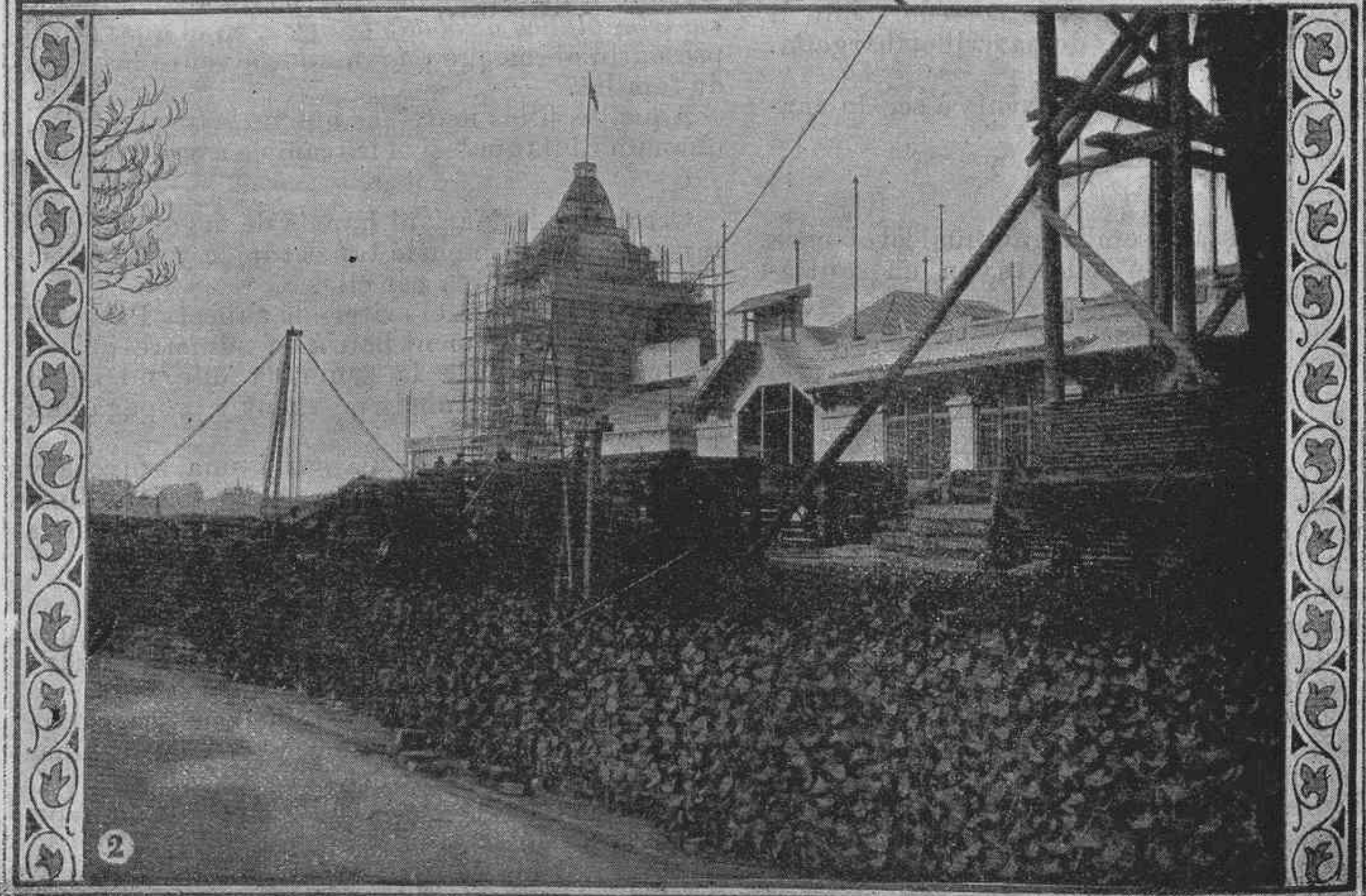
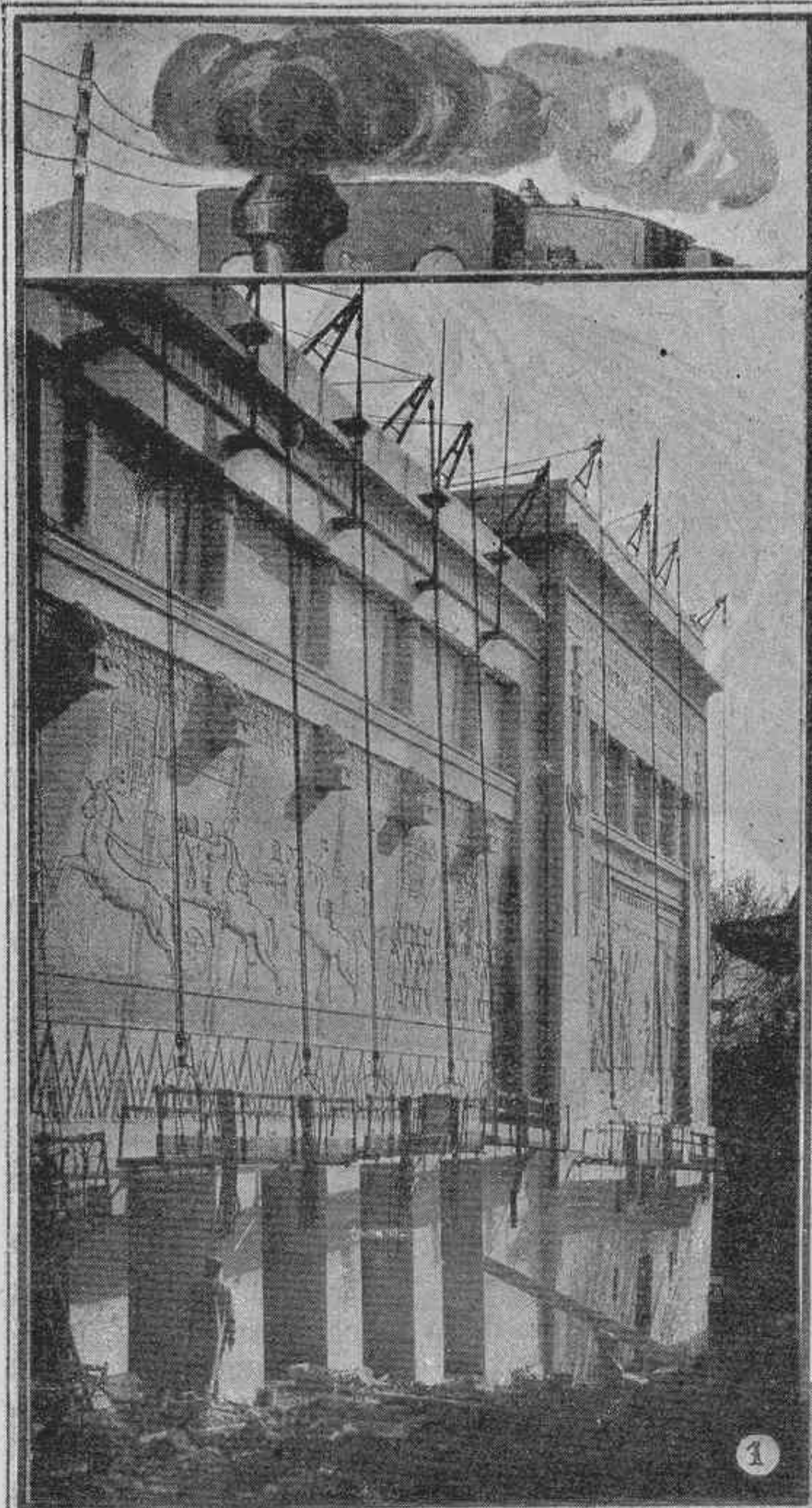
Escupir sobre las galtas dels que ab totes aquestas cosas s' han fet dignes del despreci dels espanyols.

¿Saben quí es que ha tingut un contacte mes directe ab els marinos argentíns? El conegut sastre D. Ramón Sanchis.

Y dich que va tenirhi contacte perque á la major part d' ells els va pendre la mida, de un traje de paisá, que podran lluhir en tots els ports que vajan visitant en el resto de son llarch viatge.

Desengányinse: per *pendre midas* ¿qué componen els diplomátichs comparats ab els sastres?

La proba de que sabíam lo que 'ns feyam quan varem buscar las pessigollas á la titulada "Asociación de la prensa", l' están donant avuy alguns diaris locals qu' en termes mes ó me-

1. Pabelló d' Egipte - 2. Idea general del estat de las obras en la mayoría de las construccions.

PARÍS Y L' EXPOSICIÓ UNIVERSAL

nos picants retxassan tota concomitancia ab'la tal *Associació*.

Bó seria que tots els que 's publican á Barcelona hi diguessin la séva, y aixís per eliminació potser arribaríam á posar en clar qui son els que prenen el nom de la *prempsa* pel logro dels seus propósitos.

A no ser que la paraula *prempsa* l' usin per designar l' enginy industrial que serveix per apretar y treure such dels rahíms y las olivas.

A la iglesia de Sant March de Cádiz s' han casat un vell de 82 anys y una hermosa noya de 18.

Lo mes bonich es que 'l casament s' ha efectuat per sorpresa, es á dir: ajonollantse 'ls nuvis al péu del capellá, mentres aquest deya la missa.

¡Cosas de la vida! Potser el pare ó l' avi de aquell nuvi de 82 anys no hi venia bé que 's casés ab una noya de aquellas circumstancias.

—Noy—li dirían—te faltan massa dents á las genivas per rosegat una pometa tan verda.

No 's dirá que 'ls Srs. de la Higiene no cultivin l' art.

L' altre dia varen donar una funció al teatro del Olimpo, á la qual hi assistiren de bon grat ó per forsa, la majoria de las damiselas del ram degudament matriculadas.

Després de la funció va haverhi ball.

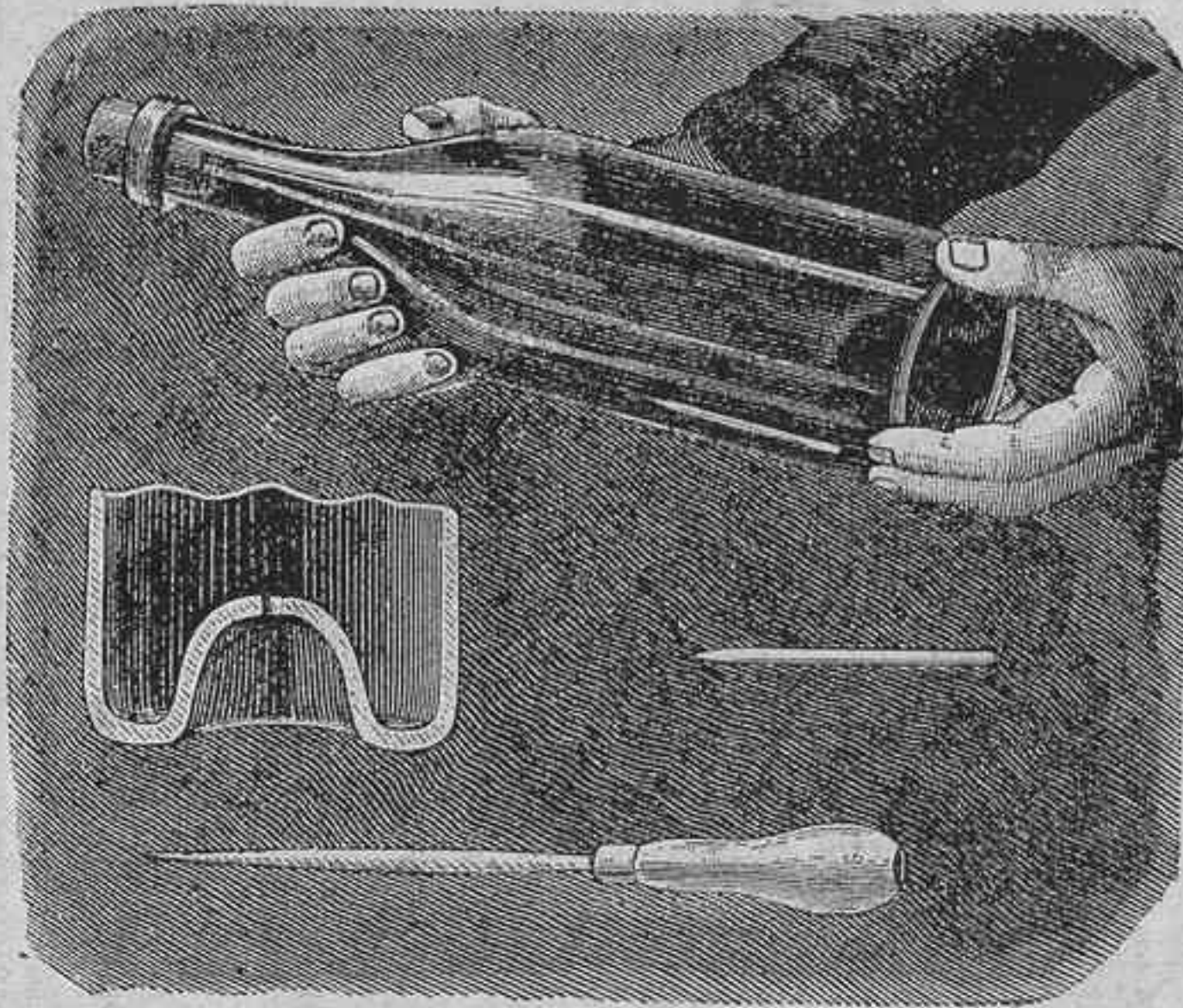
Y després del ball, va venir l' hermano suspenent punt en blanch al inspector que havia organísat

3. Instalació del Globo celeste.—4. Pabelló de *La Volta al Mon*.—5. Arrastre d' un cable elèctric destinat al servey de las instalacions vehinas al Trocadero.

DISTRACCIONS CASULANAS

(De l' obra Tom-Tit, de la casa E. Capdeville.)

UN CLAU DINTRE D' UNA AMPOLLA

Es á dir, ficarlo dintre d' una ampolla, qu' es plena d' aygua y está tapada.

A primera vista el joch sembla impossible, pero ab manya y una mica de paciència 's converteix en lo mes fácil del món.

El procediment es aquest: Agafan una ampolla de vidre fosch y cul fondo, y ab una llima de quá de rata la foradan pél punt indicat en el dibuix. La operació 's realisa donant copets al cul de l' ampolla ab la punta de la llima, y un cop obert el forat, que ab la mateixa llima s' arrodoneix bé, 's tapa ab un tapet de suro.

Llavors s' ompla l' ampolla d' aygua, 's tapa y 's lacra, perque 'l tapat resulti hermétich. Se treu el tapet de la part inferior, ab la seguretad de que no sortirá ni una gota d' aygua, y ja pot ferse 'l joch.

L' operador se posa 'l clau (sense cabota y d' igual diámetro que 'l foradet qu' hem fet) á la má esquerra, y agafa l' ampolla ab l' altra.

Per poca destressa que 's tingui, el clau es introduhit á l' ampolla y 'ls espectadors, que l' han vist avants de ficarli y ara 'l senten bellugar per dins, no s' explican el miracle, qu' es d' un efecte sorprenent.

una funció tan típica, y tan digna de la serietat de la nostra burocracia especialista.

Hem tingut ocasió de veure en els tallers de fundició dels Srs. Masriera y Campíns, dos hermosas reixas decorativas que representan la sortida y la posta del sol, degudas al jove artista D. Víctor Masriera.

Son dos traballs de un gust exquisit y que diuen clarament lo que l' autor s' ha proposat que diguessen, gracias á una ben combinada colecció d' elements de la naturalesa y á dos grupos de figuras qu' expressan de una manera admirable l' hora del matí y del vespre.

Van destinadas á l' Exposició de París, ahont estém segurs que dirán:—No tot á Espanya son toreros... y aixó que hi ha artistes que matan á la primera.

En un café:

Un parroquiá al mosso ab un tó misteriós:

—Aboqui forsa café: després li diré perquè.

¡Bravo! Ara molta llet, també li diré perquè.
¿? ¿?
—Ah sí, té rahó: ¿vol saber per qué? Perque m' hi poso molt sucre.

TRENCA + CAPS

XARADA

UNA CONFESSIÓ

—Expliquis: ¿de qué s' acusa?

—Senyó Pare confessor casi bé no gosó á dirli, puig es lo pecat tant gros...

—¿Potsé es cómplice d' un robo ó bé d' un crim?

—¡Aixó no!

—Expliquis, donchs, y d' aquest pecat, fassi confessió.

—Estimava ab gran deliri á un molt elegant xicot, ell crech que també m' aymava alashoras, si avuy no; mes, com no tenia un céntim y era molt calaverón, mos pares van oposarse á que hi tingués relacions.

Está clar, ell va saberho, y un día 'm digué resolt:

«A las quatre de la tarde t' espero al fondo del bosch, allí ahont vam menjar aquella tres-quart, á prop de la font; no dupto, no, que hi vindrás, hermosa Quart-terça-dos.»

Com d' ell estava total, senyor Pare confessor, contenta vaig comparéixer per ell al designat lloch, trobantlo ja passejantse amunt y avall, anguniós, y entaulantse 'l següent diálech que al recordarlo 'm confón:

—No 'm pensava que vinguessis.

—¿Y duptas del meu amor?

—Bé, deixemnos de romansos y aném al gra.

—Sí; ¿qué vols?

—¿No 't sab greu qu' haja ton pare trencat nostras relacions.

—¿Si me 'n sab? ¡No m' ho preguntis!

—Per remediá, donchs, aixó sols hi ha un medi, y aquest medi ¿vols executar-lo ó no?—

Així ab paraulas cubertas va demanarme l' honor.

En aquestas circumstancias y *quint-quint* la estimació que jo á n' ell li professava, senyor Pare Confessor, pot pensar si vaig cedir á las sevas pretensions.

Quan va passá aixó *hu-quarta* un día del mes d' Agost y ja veu, fa ja vuyt mesos y el pérfit... (Y aquí lo plor dels ulls de la penitenta ¡pobreta! brollava á doll.)

—Vaja, tonta, no s' apuri, —digué 'l Pare confessor:—

aném, y á la sagristía li daré l' absolució.

F. CARRERAS P.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Mañana sábado se pone á la venta el

ANUARIO-RIERA

GUIA PRÁCTICA DE INDUSTRIA Y COMERCIO DE

ESPAÑA

Comprende: Capitales de provincia, Cabezas de partido y Pueblos más importantes.

300,000 señas

Un abultado tomo de más de 2,200 páginas sólidamente encuadernado en tela
Ptas. 15.

Juan Valera

Luis Bonafoux

El pájaro verde

Un tomo Ptas. 0'75.

Risas y lágrimas

Un tomo Ptas. 0'75.

LO PUNT DE LAS DONAS

Singlot 15 de

SERAFÍ PITARRA ab ninots de M. Moliné

Preu 2 ralets.

UNITARISMO

DE LA

PATRIA ESPAÑOLA

POR Fernando López Tuero

Un tomo 8.º Ptas. 2'50.

SANCH NOVA

NOVELA DE

Marian Vayreda

Un tomo 8.º Ptas. 4.

TEATRE D' AFICIONATS PER NARCÍS OLLER

Preu: 4 pessetas.

POEMAS DE MAR PER APELES MESTRES

Preu: 2 pessetas.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición LÓPEZ)

LA DAMA DE LAS CAMELIAS

POR **ALEJANDRO DUMAS** (hijo)

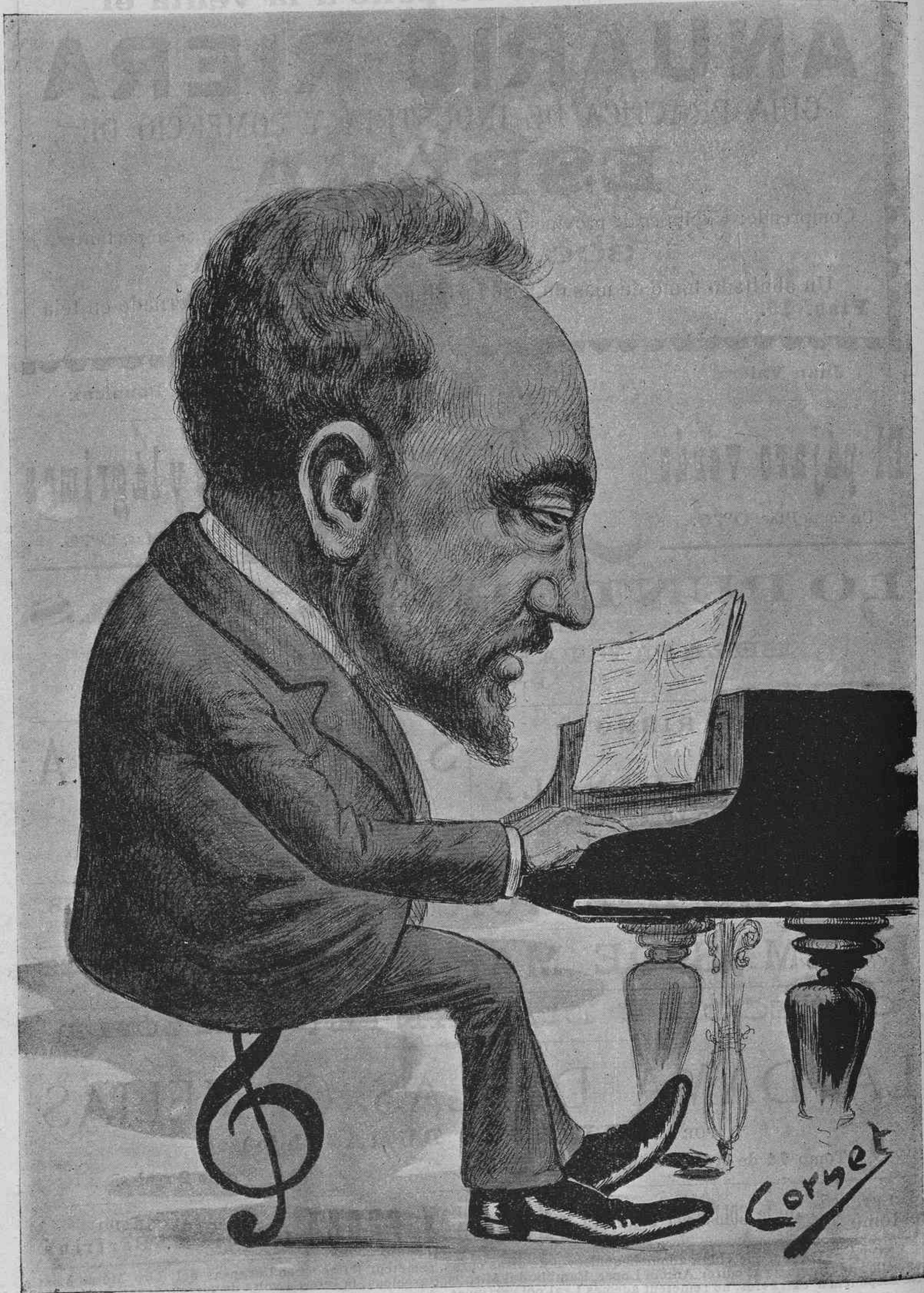
Tomo 71 de la Colección.

Precio 2 reales.

En prensa el tomo 72 de la COLECCION DIAMANTE **VÉRSOS Y PROSA** DEL MALOGRADO
Joaquín M.ª Bartrina

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

NOSTRES ARTISTAS

Carlos Vidiella
Eminent pianista català.